

**PROGRAM DZIAŁANIA
MIEJSKIEGO CENTRUM KULTURY W BEŁCHATOWIE
W LATACH 2026 - 2029**

1. Wprowadzenie

Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie powinno być instytucją bliską mieszkańcom - rozpoznawalną, otwartą, dostępną i reagującą na zmieniające się potrzeby społeczne. Jego zadaniem jest nie tylko organizowanie wydarzeń, lecz przede wszystkim tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w kulturze, rozwijania zainteresowań, twórczości własnej oraz budowania więzi między mieszkańcami.

MCK dysponuje znaczącym potencjałem programowym, lokalowym i środowiskowym. W jego strukturze funkcjonują przestrzenie służące działalności artystycznej, edukacyjnej, kinowej, wystawienniczej i społecznej, a także Ekspozycja Giganty Mocy, MCK Grocholice, GWAREK oraz Centrum Inicjatyw Społecznych. Istotną wartością instytucji są również działające przy niej zespoły, grupy artystyczne, kluby i środowiska senioralne.

Program działania zakłada rozwój MCK poprzez łączenie sprawdzonych form działalności z nowymi inicjatywami, zwiększanie udziału mieszkańców w tworzeniu oferty oraz konsekwentne budowanie instytucji, która odpowiada zarówno na potrzeby odbiorców tradycyjnych, jak i osób dotychczas słabiej obecnych w życiu kulturalnym miasta.

2. Misja i wizja MCK

Misją Miejskiego Centrum Kultury w Bełchatowie jest tworzenie dostępnej i różnorodnej przestrzeni kultury, w której mieszkaniec może być nie tylko odbiorcą, lecz również uczestnikiem i współtwórcą. Instytucja powinna wspierać lokalną twórczość, edukację artystyczną, integrację społeczną, rozwój amatorskiego ruchu artystycznego oraz ochronę i popularyzację lokalnego dziedzictwa.

Wizją jest MCK nowoczesne, lecz zakorzenione w tożsamości Bełchatowa; otwarte na różne pokolenia, środowiska i estetyki; współpracujące ze szkołami, organizacjami społecznymi, twórcami, instytucjami i partnerami gospodarczymi; obecne zarówno we własnych obiektach, jak i w przestrzeni miasta.

3. Cele strategiczne

- zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i poszerzanie grona odbiorców MCK;
- rozwój edukacji kulturalnej i artystycznej dzieci oraz młodzieży;
- wzmocnienie amatorskiego ruchu artystycznego i stworzenie lepszych warunków prezentacji lokalnych talentów;

- rozwój oferty dla dorosłych i seniorów oraz projektów międzypokoleniowych;
- zwiększenie obecności kultury w przestrzeni miejskiej i poza główną siedzibą MCK;
- rozwijanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i lokalnymi twórcami;
- unowocześnianie komunikacji z mieszkańcami i sposobów promocji oferty;
- racjonalne gospodarowanie zasobami oraz poszerzanie źródeł finansowania działalności;
- systematyczne rozpoznawanie potrzeb kulturalnych mieszkańców i wykorzystywanie wyników tych badań przy planowaniu programu.

4. Program - kontynuacja i rozwój

Istotą proponowanych zmian nie jest rezygnacja z dotychczasowego dorobku MCK, lecz jego uporządkowanie, wzmocnienie i uzupełnienie. Stałe zajęcia plastyczne, ceramiczne, muzyczne, taneczne, teatralne, filmowe i rękodzielnicze powinny pozostać ważną częścią oferty, jednak ich program powinien być okresowo oceniany pod kątem frekwencji, jakości, potrzeb uczestników oraz możliwości tworzenia nowych grup.

Ważnym elementem działalności pozostaną koncerty, spektakle, wystawy, wydarzenia filmowe, spotkania tematyczne, działania edukacyjne i imprezy plenerowe. Program powinien łączyć wydarzenia o dużym zasięgu z mniejszymi przedsięwzięciami budującymi regularną relację mieszkańców z instytucją.

5. Dzieci i młodzież - od odbiorcy do twórcy

Jednym z priorytetów powinno być zwiększenie obecności młodych ludzi w MCK. Oferta dla tej grupy nie może ograniczać się do uczestnictwa w pojedynczych warsztatach. Młodzież powinna otrzymać możliwość tworzenia własnych projektów, prezentowania ich publicznie i współdecydowania o wybranych działaniach kierowanych do jej środowiska.

- rozwój zajęć teatralnych, muzycznych, tanecznych, plastycznych i filmowych;
- pracownie i warsztaty nowych mediów: fotografia, film, podcast, montaż, grafika cyfrowa i świadome wykorzystywanie narzędzi sztucznej inteligencji;
- otwarta scena dla młodych wykonawców i prezentacja młodzieżowych zespołów, grup teatralnych oraz twórców indywidualnych;
- projekty realizowane wspólnie ze szkołami, których finał odbywa się w przestrzeni MCK;
- warsztaty rozwijające kompetencje komunikacyjne, sceniczne i medialne;
- tworzenie okazji do spotkania młodzieży z profesjonalnymi artystami i ludźmi kultury.

6. Amatorski ruch artystyczny i lokalni twórcy

MCK powinno być naturalnym miejscem rozwoju i prezentacji amatorskiego ruchu artystycznego. Działające przy instytucji teatry, chóry, zespoły muzyczne, folklorystyczne i inne grupy są nie tylko elementem oferty, ale również ważną częścią lokalnej tożsamości.

Planowane działania powinny obejmować opiekę organizacyjną nad grupami, możliwość regularnej prezentacji ich dorobku, wspólne projekty różnych zespołów, warsztaty mistrzowskie

oraz tworzenie wydarzeń, w których lokalni artyści występują obok zaproszonych twórców profesjonalnych. Warto rozwijać formułę otwartej sceny oraz wydarzeń umożliwiających debiut osobom, które dotąd nie miały miejsca do publicznej prezentacji swojej twórczości.

7. Oferta dla dorosłych, seniorów i działania międzypokoleniowe

Działalność klubów seniora, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Akademii Seniora oraz innych form aktywizacji osób starszych powinna być rozwijana z zachowaniem ich podmiotowości. Seniorzy mogą być nie tylko uczestnikami, ale także współorganizatorami, wolontariuszami, przewodnikami po lokalnej pamięci i partnerami projektów międzypokoleniowych.

Szczególne znaczenie będą miały przedsięwzięcia łączące dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów: projekty teatralne, muzyczne, rękodzielnicze, kulinarne, dokumentacyjne oraz działania związane z historią mówioną i pamięcią Bełchatowa.

8. Kino, scena, galerie i wydarzenia

Kino Kultura powinno łączyć repertuar bieżący z działalnością edukacyjną i klubową. Obok premier i popularnych tytułów warto rozwijać pokazy tematyczne, spotkania po filmach, kino dla seniorów, projekcje dla szkół, wydarzenia rodzinne oraz cykle prezentujące klasykę i wartościowe kino spoza głównego nurtu.

Scena MCK powinna być miejscem profesjonalnych koncertów i spektakli, ale również przestrzenią prezentacji lokalnych zespołów i przedsięwzięć amatorskich. Galerie i przestrzenie wystawiennicze powinny regularnie prezentować twórczość artystów lokalnych, wystawy tematyczne, fotografię, rękodzieło oraz projekty powstające podczas zajęć MCK.

9. Ekspozycja Giganty Mocy - edukacja, historia i tożsamość miejsca

Ekspozycja Giganty Mocy stanowi ważny element potencjału edukacyjnego MCK. Jej rozwój powinien opierać się na łączeniu historii Bełchatowa i przemian regionu z edukacją naukową, przyrodniczą, techniczną i ekologiczną. Należy dążyć do utrzymywania ekspozycji w dobrym stanie technicznym, stopniowego unowocześniania elementów wymagających modernizacji oraz rozwijania programu warsztatów dla dzieci, młodzieży, rodzin i grup zorganizowanych.

Ważnym kierunkiem może być również dokumentowanie przemian społecznych i gospodarczych miasta oraz zachowywanie pamięci mieszkańców związanej z historią regionu. Pozwoli to budować ofertę, która nie jest wyłącznie edukacyjna, ale również wzmacnia lokalną tożsamość.

10. Kultura w przestrzeni miasta

MCK powinno być widoczne także poza swoimi budynkami. Koncerty plenerowe, kino letnie, działania teatralne, wystawy, potańcówki, warsztaty oraz wydarzenia rodzinne mogą ożywiać place, parki i inne przestrzenie Bełchatowa. Takie działania ułatwiają kontakt z kulturą osobom, które rzadziej korzystają z tradycyjnej oferty instytucjonalnej.

„Filie” MCK powinny być traktowane jako ważne lokalne punkty aktywności, których program uwzględnia specyfikę i potrzeby mieszkańców poszczególnych części miasta.

11. Współpraca z organizacjami, szkołami i środowiskiem lokalnym

MCK nie powinno działać w izolacji. Istotnym elementem programu będzie budowanie partnerstw z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, placówkami oświatowymi, grupami nieformalnymi, instytucjami publicznymi, lokalnymi przedsiębiorcami i twórcami.

- wspólna realizacja wydarzeń, warsztatów i projektów edukacyjnych;
- udostępnianie - w miarę możliwości organizacyjnych - przestrzeni i zaplecza technicznego inicjatywom społecznym i kulturalnym;
- współpraca promocyjna i informacyjna;
- tworzenie projektów partnerskich umożliwiających ubieganie się o środki zewnętrzne;
- włączanie szkół i młodzieży w projekty kulturalne wykraczające poza tradycyjne uczestnictwo w wydarzeniach.

12. Dostępność i kultura bez barier

Oferta MCK powinna być projektowana z uwzględnieniem różnych potrzeb odbiorców. Dotyczy to zarówno dostępności architektonicznej i komunikacyjnej, jak również sposobu konstruowania programu. Należy rozwijać działania kierowane do osób z niepełnosprawnościami, rodzin, osób starszych oraz mieszkańców, którzy z powodów ekonomicznych lub społecznych mają ograniczony dostęp do kultury.

Istotne jest zachowanie równowagi pomiędzy ofertą odpłatną i bezpłatną oraz tworzenie takich form uczestnictwa, które nie wymagają wcześniejszego doświadczenia artystycznego.

13. Promocja i komunikacja

Nowoczesna instytucja kultury powinna nie tylko tworzyć dobrą ofertę, ale również skutecznie o niej informować. Komunikacja MCK powinna być czytelna, spójna i dostosowana do różnych grup odbiorców.

- uporządkowanie kalendarza wydarzeń i stworzenie łatwo dostępnej informacji o pełnej ofercie MCK;
- systematyczna i zróżnicowana komunikacja w mediach społecznościowych;
- większe wykorzystanie krótkich materiałów filmowych, relacji i prezentacji działalności grup artystycznych;
- współpraca z lokalnymi mediami, szkołami, organizacjami i partnerami przy promocji wydarzeń;
- regularne badanie opinii mieszkańców poprzez ankiety i bezpośrednie konsultacje.

14. Zarządzanie instytucją i zespołem

Skuteczny program kulturalny wymaga sprawnego zarządzania. Ważne będzie jasne określenie odpowiedzialności pracowników, dobra komunikacja wewnętrzna, planowanie z odpowiednim wyprzedzeniem oraz wykorzystywanie wiedzy i doświadczenia zespołu.

Dyrektor powinien tworzyć warunki do zgłaszania inicjatyw przez pracowników, wspierać podnoszenie kwalifikacji, dbać o współpracę pomiędzy poszczególnymi działami oraz budować kulturę organizacyjną opartą na odpowiedzialności, wzajemnym szacunku i orientacji na odbiorcę.

Istotne będzie także racjonalne planowanie kalendarza wydarzeń, kosztów i wykorzystania przestrzeni, tak aby potencjał lokalowy i techniczny MCK był wykorzystywany możliwie efektywnie.

15. Infrastruktura i zaplecze techniczne

Rozwój programu powinien iść w parze z dbałością o stan techniczny obiektów i wyposażenia. Priorytety inwestycyjne należy ustalać na podstawie rzeczywistych potrzeb, bezpieczeństwa, intensywności wykorzystania oraz możliwości finansowych.

- systematyczne doposażanie pracowni artystycznych i edukacyjnych;
- modernizacja wyposażenia scenicznego, nagłośnienia i oświetlenia w miarę dostępnych środków;
- utrzymanie i stopniowa modernizacja elementów Ekspozycji Giganty Mocy;
- rozwój infrastruktury potrzebnej do działań multimedialnych i cyfrowych;
- poprawa funkcjonalności przestrzeni przeznaczonych dla uczestników zajęć i wydarzeń.

16. Finansowanie

Podstawą stabilnego funkcjonowania MCK pozostaje dotacja organizatora - Miasta Bełchatowa. Jednocześnie rozwój programu wymaga aktywnego poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania i ograniczania zależności od pojedynczego partnera zewnętrznego.

Planowane kierunki obejmują dochody własne z biletów, zajęć, usług i wynajmu przestrzeni; udział w programach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz innych instytucji publicznych; pozyskiwanie środków europejskich i regionalnych; projekty realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi; a także budowanie relacji sponsorskich i partnerskich z wieloma podmiotami gospodarczymi.

Polityka sponsoringowa powinna być przejrzysta i oparta na dywersyfikacji. Partnerstwo biznesowe może mieć charakter finansowy, rzeczowy lub usługowy, przy zachowaniu niezależności programowej instytucji oraz zgodności współpracy z jej misją.

17. Ocena efektów i reagowanie na potrzeby mieszkańców

Program MCK powinien być regularnie oceniany. Sama liczba wydarzeń nie może być jedyną miarą skuteczności. Należy analizować frekwencję, zainteresowanie poszczególnymi formami, udział nowych odbiorców, trwałość grup artystycznych, jakość współpracy partnerskiej, skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych oraz opinie uczestników.

Tak rozumiana ewaluacja pozwoli rezygnować z działań, które przestały odpowiadać potrzebom mieszkańców, rozwijać przedsięwzięcia cieszące się zainteresowaniem i rozsądnie wprowadzać nowe propozycje.

18. Podsumowanie

Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie powinno pozostać instytucją mocno osadzoną w lokalnym środowisku, a jednocześnie otwartą na współczesne formy uczestnictwa w kulturze. Najważniejszym kierunkiem rozwoju jest przejście od modelu, w którym instytucja przede wszystkim proponuje gotową ofertę, do modelu, w którym mieszkańcy coraz częściej stają się współtwórcami życia kulturalnego miasta.

Celem jest MCK różnorodne, dostępne i aktywne: wspierające lokalne talenty, dające młodzieży przestrzeń do działania, wykorzystujące doświadczenie seniorów, rozwijające edukację kulturalną, obecne w przestrzeni miasta i zdolne do budowania trwałych partnerstw. Rozwój powinien następować ewolucyjnie - z poszanowaniem dotychczasowego dorobku instytucji, przy jednoczesnym konsekwentnym otwieraniu jej na nowe potrzeby, pomysły i grupy odbiorców.

Dyrektor

Organizator

.....

PREZYDENT MIASTA

.....
Patryk Marjan